

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Plenárisülés-dokumentum

17.9.2008

B6-0427/2008

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a Tanács és a Bizottság nyilatkozatait követően

az eljárási szabályzat 103. cikkének (2) bekezdése alapján

előterjesztette: Graham Watson, Bernard Lehideux, Gérard Deprez, Hannu Takkula, Jean Marie Beaupuy, Luigi Cocilovo, Marian Harkin, Sophia in 't Veld, Ona Juknevičienė, Elizabeth Lynne, Jules Maaten és Viktória Mohácsi

az ALDE képviselőcsoport nevében

a szociális csomagról

az Európai Parlament állásfoglalása a szociális csomagról

Az Európai Parlament,

- tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Európai Unió jelenlegi francia elnökségének nagyobb hangsúlyt kellett volna fektetnie a foglalkoztatási és szociálpolitikákra tekintettel arra, hogy az elnökség 2008-at „a szociális Európa újraindítása évének” kívánja nyilvánítani,
- B. mivel az Európai Bizottság által benyújtott „Megújított szociális menetrend” célja az európai projekten belül a szociális téren elért eredmények összebékítése a szabad piaccal és a hatékony versennyel; mivel az EU Lisszaboni Stratégiája 2010-ben lezárul; mivel most kell elkezdenni a növekedés és a munkahelyteremtés fellendítésére irányuló, jövőbeni uniós stratégia alapos végiggondolását szociális menetrendünkkel összhangban,
- C. mivel a „Megújított szociális menetrend” hozzájárulhat az EU-ról kialakult kép javításához tekintettel arra, hogy a polgárok mindennapi életét és jólétét befolyásoló intézkedéseket tartalmaz,

A megújított szociális menetrendről

1. úgy véli, hogy a „Megújított szociális menetrendet” a Bizottság által tett első lépésnek tekinthető annak érdekében, hogy nagyobb figyelmet szenteljen a szociális ügyeknek, valamint a polgárok által követelt szociális Európa építésének; rámutat azonban, hogy a „szociális csomag” számos nem jogalkotási közleményt, jelentést és ajánlást tartalmaz, melyeknek az Európai Unió egészében a szociális fejlődés előmozdítására gyakorolt hatását mérni kell és nyomon kell követni;
2. ezzel együtt az általános érdekű szociális szolgáltatásokról szóló további közleményt szorgalmaz, mivel az ezekkel kapcsolatos jogbizonytalanság most minden korábbinál erősebb, és többször az Európai Közösségek Bíróságának közbelépéséhez vezetett; hangsúlyozza, hogy nem a bírák, hanem a jogalkotók feladata a jogi keretek kidolgozása;

A megkülönböztetés elleni küzdelemről

3. üdvözli a munkahelyen kívüli megkülönböztetésmentességről szóló horizontális irányelvre irányuló bizottsági javaslatot; üdvözli, hogy a javasolt irányelv kitágítja a meglévő jogi keretet és lefedi a megkülönböztetés valamennyi formáját, nem csupán a fajon, hanem az életkoron, a fogyatékosságon, a szexuális irányultságon, a valláson alapuló megkülönböztetést is, és az alkalmazási kört a munkahelyről kiterjeszti az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférésre és az azokkal való ellátásra, a szociális védelemre, a szociális előnyökre és az oktatásra; rámutat azonban, hogy olyan jogalappal (EKSz. 13. cikk) fogják elfogadni az irányelvet, amely sajnálatos módon marginális szerepet biztosít a Parlament számára, mivel a Tanácsnak kell egyhangú döntést hoznia; felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy gondoskodjanak az irányelv haladéktalan elfogadásáról és

megfelelően vegyék figyelembe a Parlament észrevételeit, amelyeket számos jelentésben, különösen az EU-ban az egyenlő esélyek és a megkülönböztetésmentesség terén elért haladásról szóló legutóbbi jelentésében (a 2000/43/EK és a 2000/78/EK irányelv átültetése) is megfogalmazott, továbbá amelyek majd a szociális csomag speciális javaslatairól szóló jövőbeni európai parlamenti jelentésekben szerepelnek;

4. rámutat arra, hogy meg kell erősíteni a szöveg azon részeit, amelyek a fogyatékkal élők vagy idős emberek biztosítása kapcsán bekövetkező hátrányos megkülönböztetés tiltására, a fogyatékkal élők számára biztosítandó lakáskörülményekkel kapcsolatos követelményekre, hogy további pontosítás szükséges arra vonatkozóan, ha az életkoron alapuló közvetlen megkülönböztetés indokolt, továbbá hangsúlyozza az „életkor” fogalma meghatározásának szükségességét, valamint azt, hogy pontosan tisztázni kell, mely árúk és szolgáltatások tartoznak az irányelv hatálya alá;
5. felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, alaposan fontolják meg az olyan kísérő intézkedések szükségességét, mint például a fogyatékoság fogalmának átfogó, az egész EU-ban érvényes meghatározásának kidolgozása annak érdekében, hogy az Európai Unión belül minden fogyatékosággal élő személyre vonatkozzon ez az irányelv; ezzel összefüggésben felszólítja a Bizottságot, hogy az oktatási ágazatra vonatkozóan dolgozzon ki egy iránymutatást a gyermekek fogyatékosá vagy sajátos nevelési igényűvé minősítéséről;
6. kéri a fogyatékkal élők jogairól szóló egyezmény megkötésével, aláírásával és ratifikálásával kapcsolatos folyamat folytatását, beleértve annak fakultatív jegyzőkönyvét is, és emlékeztet arra, hogy miután a Közösség ratifikálja az egyezményt, bármilyen a megkülönböztetésmentességről szóló közösségi jogszabályjavaslatnak teljes mértékben meg kell felelnie az egyezményben foglalt követelményeknek; emlékezteti a Tanácsot, hogy a 2007 júniusában a fogyatékoságról szóló nem hivatalos miniszteri konferencián felszólította a Bizottságot, hogy az egyezmény eredményes végrehajtása érdekében indítson újtárá egy európai stratégiát;
7. felszólítja a Bizottságot, hogy készítsen jelentést az EU-ban és a tagjelölt országokban élő transzneműek helyzetéről, különösen társadalmi kirekesztettségükről, a munkaerőpiacon és az egészségügyben őket érő hátrányos megkülönböztetésről, valamint az őket sújtó rendőri erőszakról;
8. sajnálatának ad hangot, amiért a javasolt irányelvben jelentős hézagok vannak a megkülönböztetéssel szembeni védelem tekintetében elsősorban a közrenddel, a közbiztonsággal és a közegészséggel, a gazdasági tevékenységekkel, a családi állapottal és a reprodukív jogokkal, az oktatással és a vallással kapcsolatos számos mentesség és kivétel következtében; aggódik, hogy a hátrányos megkülönböztetés tiltása helyett ezek a „kiskapus záradékok” éppen a meglévő diszkriminatív gyakorlatok jogszabályba foglalását szolgálhatják, különösen a nőkkel és a lesbikus, meleg, biszexuális és transznemű személyekkel szemben; emlékezteti a Bizottságot, hogy az irányelvnek meg kell felelnie a lesbikus, meleg, biszexuális és transznemű személyekre vonatkozó jogok területén érvényes esetjognak, nevezetesen a Maruko-ítéletnek;
9. megjegyzi, hogy az oktatás és média, a szociális biztonságon kívüli szociális védelem, valamint a szociális előnyök területén a nemi alapú megkülönböztetésről szóló

2004/113/EK irányelv alacsonyabb szintű védelmet nyújt, mint a javasolt irányelv (COM (2008)426); emlékeztet arra, hogy a javasolt irányelv célja az indokok hierarchiájának eltörlése és azonos szintű védelem biztosítása bármilyen indokon alapuló megkülönböztetéssel szemben;

10. sajnálja, hogy az irányelv nem erősíti meg megfelelő módon az egyenlő bánásmód alkalmazását elősegítő szerveket, hogy megfelelő forrásokhoz, hatáskörökhöz, önállósághoz és illetékességhez jussanak;
11. sajnálatának ad hangot, hogy a javasolt irányelv nem említi gyakrabban a többszörös megkülönböztetést, amely károsan befolyásolja a társadalmi integrációt, és amelyen gyakran átsiklanak;
12. úgy véli, hogy az irányelv nem kezeli megfelelően az iskolai megkülönböztetést, holott a személyes fejlődésre és egészségre, a munkaerő-piaci kilátásokra és a társadalmi integrációra hosszú távon káros hatása van;
13. felszólítja a Bizottságot, hogy az Európai Közösségek Bírósága 2008. július 17-i C-303/06. számú, a beteggondozókat érő hátrányos asszociatív megkülönböztetésről szóló ítélete fényében tegye meg a szükséges lépéseket annak biztosítása érdekében, hogy a betegek gondozói védelemben részesüljenek az ilyen megkülönböztetéssel szemben, és ösztönözze a tagállamokat a megfelelő intézkedések meghozatalára annak érdekében, hogy tiszteletben tartsák a Bíróság ítéletét;

A határokon átnyúló egészségügyről

14. üdvözli, hogy a Bizottság végül előterjesztette a betegek jogainak a határokon átnyúló egészségügyi szolgáltatások terén való alkalmazásáról szóló irányelvre irányuló javaslatát, amely az első lépés a betegek szabad európai térsége felé; hangsúlyozza az irányelv fontosságát, amely megadja a betegek és az egészségügyi szolgáltatók jogainak és kötelezettségeinek keretét; emlékeztet arra, hogy a betegeknek jogosultaknak kellene lenniük egy másik uniós tagállamban való kezelésre anélkül, hogy a költségek, a biztonság és a minőség miatt aggódniuk kellene; rendkívül fontosnak tartja, hogy a Parlament mandátumának lejárta előtt elfogadják az irányelvet;
15. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tájékoztassák az állampolgárokat, hogy a szerződésnek megfelelően joguk van a határokon átnyúló egészségügyi szolgáltatások költségeinek visszatérítésére, amit az Európai Bíróság is többször megerősített; úgy véli, hogy a megfelelő információ hozzáférhetősége döntő fontosságú ahhoz, hogy minden beteg számára biztosítsák a határokon átnyúló egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést, mivel a jogi bizonytalanság mindig azok kárára van, akik kevesebb forrással rendelkeznek.
16. felszólítja a Bizottságot, szorgalmazza, hogy a tagállamok hatékony politikákat dolgozzanak ki a biztosítással nem rendelkező személyek egészségügyi rendszerhez való hozzáférése érdekében;

Az európai üzemi tanácsokról

17. üdvözlí, hogy a Bizottság javaslatot tett az üzemi tanácsokról szóló irányelv átdolgozására, mivel a jelenleg hatályos irányelv tizennégy évvel ezelőtti elfogadása után az érintett vállalatok alig egyharmadánál alakultak meg a tanácsok; üdvözlí az „információ” és a „konzultáció” kijavított meghatározását, továbbá az európai üzemi tanácsok jobb és egyértelműbb munkakörülményeit; rámutat azonban, hogy alaposan ismerni kell a szöveget annak biztosításához, hogy az átszervezés során konzultáljanak az alkalmazottakkal és az üzemi tanácsok számára minden szükséges információ és eszköz rendelkezésre álljon, hogy bármilyen kérdésre – gyakran igen technikai jellegű kérdésre is – megadhassák a választ.

A társadalmi integrációról és a szegénységről

18. tudomásul veszi a Bizottságnak azon célját, hogy tökéletesítse a szociális beilleszkedést és a szociális védelmet célzó európai uniós stratégia láthatóságát és munkamódszereit, valamint hogy megerősítse a többi politikával való interakcióját;
19. felszólítja ugyanakkor a Bizottságot és a tagállamokat, jobban használják ki a nyílt koordinációs módszer biztosította lehetőséget és keressenek új módokat az adatok, információk és bevált gyakorlatok megfelelőbb cseréjéhez a szociális védelem, a társadalmi integráció, a megkülönböztetésmentesség és az egészségügy terén.
20. támogatja a Bizottság azon javaslatát, hogy a társadalmi integrációt és a szociális védelmet célzó európai uniós stratégia következő szakaszában célokat tűzzenek ki a szegénység csökkentésére;
21. kéri a Bizottságot, hogy tegyen közzé közleményt az Európai Szociális Alap tagállamok részéről történő végrehajtására vonatkozóan, amely kulcsfontosságú eszköz az Európai Unió társadalmi integrációra, szociális védelemre és foglalkoztatásra irányuló stratégiája végrehajtásához;

A Globalizációs Alapról

22. üdvözlí a globalizációhoz való alkalmazkodás elősegítését célzó európai alap (EGAF) eljárásai alkalmazásának egyszerűsítésére, továbbá a tagállamok közötti tapasztalatcsere és a bevált gyakorlatok cseréje hatékonyabb támogatására tett bizottsági javaslatot; felszólítja a Bizottságot, hogy tegye működőképesebbé az alapot új kritériumok – például az éghajlatváltozás – figyelembevételével és úgy, hogy a kisméretű, elszigetelt munkaerőpiaccal rendelkező tagállamok érdekében kiterjeszti az Európai Globalizációs Alap hatókörét az olyan esetekre, amikor a munkahelyek számát kisebb mértékben csökkentik; sajnálatának ad hangot, hogy a tagállamok vonakodtak az EGAF-támogatás igénylésétől, amellyel azonnali segély adható elbocsátott munkavállalók számára;
23. felhívja a Bizottságot, hogy az EGAF-ról szóló következő éves jelentésének közzététele előtt adjon meg egyértelmű értékmérőket és kritériumokat az elért eredmények értékelésére olyan esetekben, amikor a pénzügyi támogatást az EGAF nyújtotta;

A romákról

24. üdvözlí a romák beilleszkedését szolgáló közösségi eszközökről és politikákról szóló

bizottsági jelentést; újra hangsúlyozza, hogy az oktatás, a foglalkoztatás, az egészségügy és a lakhatás terén fokozott erőfeszítésekre van szükség a romák beilleszkedése érdekében; ismételten kéri a romákra vonatkozó stratégia és cselekvési terv kidolgozását annak biztosítása érdekében, hogy az uniós intézmények, a tagállamok és a helyi hatóságok közösen léphessenek fel a romákat sújtó megkülönböztetés minden formája ellen és beilleszkedésük segítése érdekében;

25. felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot gondoskodjanak arról, hogy a Parlament és az érintett nem kormányzati szervezetek észrevételeit, továbbá a Bizottság által a „Romák beilleszkedésének évtizede” jegyében vállalt kötelezettségeket vegyék figyelembe, és a megkülönböztetésmentességről szóló irányelvet késedelem nélkül fogadják el;

Az élethosszig tartó tanulásról és a mobilitásról

26. úgy véli, hogy nagyobb prioritást kellene adni az élethosszig tartó tanulásnak annak érdekében, hogy a munkanélküliek és a megkülönböztetéssel sújtott személyek munkaerőpiaci integrációja sikeresebb legyen;
27. úgy véli, hogy meg kell erősíteni a diákok és a szakmunkástanulók mobilitását elősegítő fellépéseket, hogy megalapozzák a jövő munkavállalóinak fokozott alkalmazkodóképességét és mobilitását;
28. sajnálatának ad hangot, amiért néhány tagállamban nem kap kellő prioritást és finanszírozást a felnőttoktatáshoz való fokozott hozzáférés, különösen az idősebb és alacsonyabb képzettségű szakmunkások esetében; felszólítja a tagállamokat, hogy nagyobb aktivitással használják a strukturális alapokat, különösen az Európai Szociális Alapot annak érdekében, hogy támogassák a felnőttoktatás infrastruktúrájának és stratégiáinak kidolgozását;
29. felszólítja a tagállamokat, hogy többet és jobban fektessenek be a humántőkébe és oktatási és képzési rendszereiket igazítsák az új készségekhez és munkaerőpiaci elvárásokhoz;
30. felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy vizsgálja felül a fiatal önkéntesek Európa-szerte megvalósuló mobilitásáról szóló tanácsi ajánlás elfogadására javasolt menetrendet, hogy kellő időt biztosítson a Parlament számára az ajánlásról történő véleménynyilvánításra;
31. megjegyzi, hogy az Önkéntesség európai éve hatékony eszköz lenne a fiatal önkéntesek Európa-szerte megvalósuló mobilitásáról szóló tanácsi ajánlásban foglalt fellépések végrehajtására;
32. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok parlamentjeinek.